

**internationaal instituut
voor sociale geschiedenis**

**Archief Internationale Vereniging Bellamy
1932-2006**

Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Cruquiusweg 31
1019 AT Amsterdam
Nederland

hdl:10622/ARCH00669

© IISG Amsterdam 2020

Inhoudsopgave

Archief Internationale Vereeniging Bellamy.....	3
Archiefvorming.....	3
Inhoud en structuur.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Bijlagen.....	4
PLAATSINGSLIJST.....	5
Archief van het hoofdbestuur.....	5
Archieven van afdelingen.....	7
Afdeling Den Haag.....	7
Afdeling Rotterdam.....	7
Publicaties.....	8
Overige stukken.....	8
AANVULLING.....	8
Algemeen.....	8
Bijzonder.....	8
Aanvulling 2003.....	9
Aanvulling 2006.....	9
Aanvulling 2007.....	9
Aanvulling 2014.....	9

Archief Internationale Vereniging Bellamy

Archiefnummer ARCH00669

Archiefvormer Internationale Vereniging Bellamy

Periode 1932-2006

Omvang 2.37 m.

Taal lijst Dutch

Taal materiaal Dutch

Archiefvorming

Geschiedenis

Internationale Vereniging Bellamy; opgericht 5 mei 1932 'teneinde het standpunt der maatschappelijke solidariteit, noodzakelijk ter verbetering van het huidige sociaal-economische leven, in wijde kring bekendheid te geven'; inspirator van de beweging was Edward Bellamy die zijn gedachten in twee boeken bundelde 'Looking Backward' en 'Equality'; tot het begin van de Tweede Wereldoorlog veel leden, in de oorlog verboden, daarna voornamelijk nog enige activiteit rond het secretariaat; in 2005 werd de Internationale Vereniging Bellamy omgezet in de Bellamy Stichting.

Inhoud en structuur

Inhoud

Notulen van het hoofdbestuur 1932-1941, 1955-1971; correspondentie van het secretariaat 1932-1938, 1952-1983; overige correspondentie; manuscripten van publicaties 1937-1975; stukken betreffende afdelingen Den Haag en Rotterdam, publicaties; propagandamateriaal.

Aanvulling: rondschrijven van het voorlopig hoofdbestuur 1945-1946; correspondentie 1981-1992; cursusmateriaal 1946, 1955-1956; propagandamateriaal; stukken betreffende afdeling Leeuwarden, landdagen.

Concept-notulen vergadering 26 februari 1941; correspondentie en stukken betreffende de ledenadministratie 1939-1941.

Aanvulling uit Moskou: notulen van de ledenvergaderingen van de afdeling Amsterdam-West 1938-1940; correspondentie van de Plaatselijke Groep Amsterdam 1934; correspondentie van het district Amsterdam en de afdeling Amsterdam-West 1938-1940; correspondentie van de afdeling Nieuwer-Amstel 1940-1941; stukken betreffende statuten, huishoudelijk reglement en de reorganisatie van de vereniging 1930-1939.

Stukken betreffende het omzetten van de Internationale Vereniging Bellamy in de Bellamy Stichting en de activiteiten van de Bellamy Stichting 2003-2006.

Ordering

In 1994 heeft het Algemeen Rijksarchief het archief overgedragen aan het IISG. Daar werden jaargangen van het verenigingsorgaan *Bellamy-nieuws* 1933-1951, *Welvaart voor Allen* 1951-1969 en *Bellamy-nieuws* 1970-1975 overgebracht naar de bibliotheek van het IISG, alsmede boeken en brochures. Beeldmateriaal is overgebracht naar de afdeling Beeld en Geluid.

In juni 2000 is een aanvulling ontvangen met onder andere bestuurscorrespondentie tot 1992, stukken betreffende cursussen en divers propagandamateriaal.

De stukken zijn verpakt en genummerd per omslag. De stukken van de aanvulling zijn verpakt en genummerd per map. De omvang van het geordende deel van het archief inclusief de aanvullingen uit 2000 (van het bestuur) en 2003 (uit Moskou, fonds 1440) bedraagt 2 m. De in 2005 ontvangen aanvulling (uit Moskou, fonds 1442, omvang 0.37 m.) is nog niet geordend.

Bewerking

Plaatsingslijst gemaakt door J.A.A. Bervoets (Algemeen Rijksarchief) en Bernard Mantel in 2002

Onderwerpen

Geografische namen

Netherlands

Personen

Cornfeld, E.S.

Earnshaw, Marion

Bowman, Sylvia E.

Dankert, Joh.

Thema's

Social economy

Cultural and sociocultural movements

Jobless/Social security

Materiaaltype

Archival material

Raadpleging en gebruik

Raadpleging

Vrij

Aanbevolen citeerwijze

Archief Internationale Vereeniging Bellamy , inventory number ..., International Institute of Social History, Amsterdam

Bijlagen

INLEIDING

De Internationale Vereeniging Bellamy werd in 1932 opgericht met het doel om de sociaal-economische maatschappij-ordening, zoals voorgestaan door Edward Bellamy (1850-1897), door verbreiding van diens theorieën te bewerkstelligen. Deze ordening beoogde vervanging van het kapitalistische winststelsel door een coöperatieve samenleving, de afschaffing van

concurrentie en geldhandel en de invoering van democratische organisatie van productie en distributie der goederen. De systemen werden uiteengezet in geschriften als *Looking Backward. 2000-1887* (*Het jaar 2000*) en *Equality* (*Gelijkheid voor allen of economische gelijkheid*). De vereniging stelt zich buiten elk politiek partijverband en zoekt haar aanhang in alle geledingen van de samenleving.

Aanvankelijk had de vereniging een omvangrijk ledenaantal met een wijd verspreid net van afdelingen. Thans concentreert zich de vereniging rond een landelijk secretariaat. Dit secretariaat schonk in 1983 het aldaar berustende archief aan het Algemeen Rijksarchief in Den Haag, waar J.A.A. Bervoets in hetzelfde jaar een plaatsingslijst samenstelde.

Het Algemeen Rijksarchief heeft het filmarchief aan de Rijks Voorlichtingsdienst overgedragen: geluidsbanden van een radiopraatje uit 1967, van een vraagggesprek uitgezonden door de HIRO op 11 mei 1968, met kopieën gebruikt voor een uitzending door de VPRO in 1970, en filmopnamen van een landdag van de Bellamy Vereniging in Aalsmeer in 1952.

In 1994 heeft het Algemeen Rijksarchief het archief overgedragen aan het IISG. Daar werden jaargangen van het verenigingsorgaan *Bellamy-nieuws* 1933-1951, *Welvaart voor Allen* 1951-1969 en *Bellamy-nieuws* 1970-1975 overgebracht naar de bibliotheek van het IISG, alsmede boeken en brochures. Beeldmateriaal is overgebracht naar de afdeling Beeld en Geluid.

In juni 2000 is een aanvulling ontvangen met onder andere bestuurscorrespondentie tot 1992, stukken betreffende cursussen en divers propagandamateriaal.

De stukken zijn verpakt en genummerd per omslag. De stukken van de aanvulling zijn verpakt en genummerd per map. De omvang van het geordende deel van het archief inclusief de aanvullingen uit 2000 (van het bestuur) en 2003 (uit Moskou, fonds 1440) bedraagt 2 m. De in 2005 ontvangen aanvulling (uit Moskou, fonds 1442, omvang 0.37 m.) is nog niet geordend.

PLAATSINGSLIJST

Archief van het hoofdbestuur

- 1-2 Notulen van vergaderingen van het hoofdbestuur, de landelijke raad, alsmede notulen van algemene ledenvergaderingen en bijlagen. 1932-1941, 1955- 1971. 2 omslagen
  - 1 1932-1941.
  - 2 1955-1971.
- 3 Kladnotulen, bijgehouden door een bestuurslid. 1935. 1 omslag
- 4-5 Correspondentie van het secretariaat. Chronologisch geordend. 1932, 1937-1938. 2 omslagen
  - 4 1932.
  - 5 1937-1938.
- 6 Notulen van vergaderingen van het hoofdbestuur met plaatselijke besturen. 1932-1934. 1 omslag
- 7-10 Correspondentie van het secretariaat. Alfabetisch per afzender geordend per nummer. 1952-1964, 1970-1983. 4 omslagen
  - N.B. In inv.nr. 10 ook in fotokopie verspreide contactorganen.
  - 7 Correspondentie van K. Zijlstra . 1952-1964 .
  - 8 Januari 1970-juni 1971.
  - 9 Juli 1971-december 1977.

- 10 1978-1983.
- 11 Dossier houdende statuten en propagandamateriaal van de vereniging. 1933, 1935. 1 omslag
- 12 Stukken betreffende de landdagen van 1937 en 1938 en de wijziging van het huishoudelijk reglement. 1938. 1 omslag
- 13 Stukken betreffende koninklijke goedkeuringen van statuten en statutenwijzigingen. 1954-1966. 1 omslag
- 14-16 Correspondentie van het secretariaat met actieve leden. 1960-1976. 3 omslagen
- 14 J. van der Veen . 1971-1974.
- 15 A. van der Wal . 1972-1975.
- 16 A. Zoutewelle . 1960-1976.
- 17 Correspondentie met het buitenland, alfabetisch per land geordend. 1953-1960. 1 omslag
- 18 Correspondentie met relaties in de Verenigde Staten over het Bellamy-museum . 1954-1971. 1 omslag
- 19 Stukken betreffende contacten met W. Morris in Parijs . 1969-1971. 1 omslag
- 20-21 Archief van de contactcommissie. Betreft relaties in het buitenland. 1953-1955. 2 omslagen
- 20 Correspondentie met diverse individuen en verenigingen.
- 21 Correspondentie met ambassades.
- 22 Correspondentie met Sylvia E. Bowman , USA . 1970. 1 omslag
- 23 Ingekomen brochures van het Verbond van Werkers . 1939. 1 omslag
- 24 Correspondentie van het secretariaat. 1945. 1 omslag
- 25 Correspondentie over gevoerde propaganda. Met teksten van lezingen en van een radiocauserie. 1934-1939. 1 omslag
- 26 Dossier inzake subsidieverzoeken aan het Ministerie van Cultuur Recreatie en Maatschappelijk Werk . 1968-1969. 1 omslag
- 27 Stukken betreffende een voorstel van de vereniging aan de vakbeweging tot afschaffing van contante betaling bij levering van benzine door pompbedienden als oplossing van het onveiligheidsprobleem. 1974. 1 omslag
- 28 Propaganda-materiaal, bestaande uit folders, kleine brochures en circulaires. Met correspondentie. 1932-1945. 1 omslag
- 29-38 Manuscripten van publicaties. 1937-1939, 1954-1975. 10 omslagen
- 29-31 Kopij voor het orgaan *Welvaart voor Allen* en *Bellamy Berichten* . Artikelen van J. Bogaard . 1954-1975.
- 29 1954-1963.
- 30 1968-1970.
- 31 1971-1975.
- 32 Verslagen van Bellamy-cursussen en teksten van spreekbeurten. 1938-1939.
- 33 Uittreksels uit *Looking Backward* van Bellamy : inhoudsopgave. Z.j.
- 34 Manuscript van Sylvia B. Bowman *The Year 2000, A critical biography of Edward Bellamy* . Z.j.

- 35 Artikelen, houdende vertalingen van *Bellamy Abroad* door Sylvia B. Bowman . 1962-1970.
- 36 Tekst van een monografie *Van mens en maatschappij tot mens en gemeenschap* door J.H. Cornelissen , houdende voorstellen tot een nieuwe maatschappij-inrichting. 1972.
- 37 Dossier *Wat is redelijk loon?* Manuscript met nadere documentatie. 1937 en z.j.
- 38 Dossier *Buitenaardse beschaving* , houdende recensie van publicaties dienaangaande. 1969.
- 39 Stukken betreffende de kandidaatstelling van de vereniging voor de door de Carnegie-stichting ingestelde Wateler Vredesprijs. 1971. 1 omslag
- 40 Correspondentie van het secretariaat met E.S. Cornfeld en Marion Earnshaw . 1972. 1 omslag
- 41 Correspondentie met *Elseviers Weekblad* en het dagblad *Het Vaderland* over publicaties inzake het economisch stelsel van Bellamy . 1967, 1974. 1 omslag
- 42 Correspondentie met ds. De Jonge over diens opvattingen over Bellamy. Met documentatie. 1936-1939. 1 omslag
- 43 Stukken betreffende werving van nieuwe aanhang en rondzending van een contactorgaan. 1982. 1 omslag
- 44 Exemplaren van expedities van prentbriefkaarten aan de vertegenwoordigingen der volkeren en van door de Bellamy Vereeniging gedrukte prentbriefkaarten. 1932, 1937 en z.j. 1 omslag
- 45 Vervallen. Betreft overgebracht beeldmateriaal naar de afdeling Beeld en Geluid.
- 46 Ingekomen internationaal informatiemateriaal, verstrekt door de VPRO-journalist Cherry Duyns . 1965-1975. 1 omslag
- 47 Verzamelde krantenartikelen over Bellamy, over futurisme en de perspectieven van een collectivistische economie. 1955-1975. 1 omslag

Archieven van afdelingen

Afdeling Den Haag

- 48 Dossier hoofdbestuur en bestuurszaken. 1932- 1935. 1 omslag
- 49 Ingekomen stukken van diverse afdelingen. 1932- 1935. 1 omslag
- 50 Correspondentie van het afdelingssecretariaat. 1932-1939. 1 omslag
- 51 Financiële stukken. 1933-1934. 1 omslag
- 52 Ledenlijsten. 1933 en z.j. 1 omslag
- 53 Propagandamateriaal. Met correspondentie. 1932- 1935. 1 omslag
- 54 Dossier organisatie. 1932-1935. 1 omslag
- 55 Kladaantekeningen van door de afdeling georganiseerde bijeenkomsten. 1934-1935. 1 omslag

Afdeling Rotterdam

- 56-57 Correspondentie. 1955-1969. 2 omslagen
     56 1955-1959.
     57 1960-1969.

Publicaties

- 58-59 Nederlandstalige brochures over het bellamystelstel, verspreid door de vereniging. 1932-1983. 2 omslagen
     58 1932-1944.
     59 1945-1983.
- 60 Ingekomen buitenlandstalige brochures. 1932-1964. 1 omslag
- 61 Ingekomen niet van de vereniging afkomstige brochures. Met aantekeningen van de bestuursleden. 1935-1976. 1 omslag
- 62 Lieder en oratoria door K. IJssel de Schepper , B. Kwint en n.n. 1946 en z.j. 1 omslag

Overige stukken

- 63 Handschriften van K. Zijlstra . Z.j. [c. 1950- 1960]. 1 omslag.
- 64 Specimen van een lidmaatschapskaart van de vereniging met tot insignes omgesmede doorgezaagde munten. 1938 en z.j. 1 omslag

AANVULLING

Algemeen

- 65 Rondschrijven van het voorlopig hoofdbestuur. 1945-1946. 1 map
- 66 Stukken betreffende landdagen. 1946, 1955. 1 map
- 67 Jaarverslag 1956. 1957. 1 map
- 68 Correspondentie van het secretariaat. 1982-1992. 1 map

Bijzonder

- 69 Overdrukken en kopieën van statuten, huishoudelijk reglement en van stukken betreffende de voortzetting van de vereniging na 1990. 1990- 1992. 1 map
- 70 Stukken betreffende de afdeling Leeuwarden. 1945- 1947. 1 map
- 71 Cursusmateriaal ten behoeve van algemene cursussen en kadercursussen, ontwikkeld door de Internatonale Vereniging Bellamy. 1946, 1955- 1956. 1 map
- 72 Economie-gezelschapsspel, brochures en divers propagandamateriaal. Z.j. [c. 1945-1990]. 1 map
 N.B. Een compleet exemplaar van dit gezelschapsspel inclusief fiches en dobbelsteen is aanwezig onder signatuur IISG BG K22/573.
- 73 Discussiestukken voor intern gebruik. 1976 en z.j. 1 map
- 74-76 Correspondentie van het actieve lid Joh. Dankert. 1981-1984. 3 mappen.

- 74 Januari-juni 1981.
- 75 Juli 1981-1982.
- 76 1983-1984.

Aanvulling 2003

- 77 Concept-notulen vergadering 26 februari 1941; correspondentie en stukken betreffende de ledenadministratie. 1939-1941. 1 map
N.B. Deze stukken zijn in het kader van een restitutie in 2003 teruggekomen uit Rusland.
- 78 Stukken betreffende het driemanschap Noord-Holland. 1940-1941. 1 map
N.B. Deze stukken zijn in het kader van een restitutie in 2003 teruggekomen uit Rusland.

Aanvulling 2006

- 79 Stukken betreffende het omzetten van de Internationale Vereniging Bellamy in de Bellamy Stichting. 2003-2005. 1 map

Aanvulling 2007

- 80 Kopieën van een brief d.d. 18 mei 2000 van Minister-President W. Kok aan ing. P. Meeusen te Numansdorp en een brief d.d. 15 september 2000 van R.F.M. Lubbers aan P. Meeusen. 2000. 2 stukken
- 81 Stukken betreffende de algemene ledenvergaderingen en overige activiteiten van de Internationale Vereniging Bellamy en de Bellamy Stichting en de evolutietheorie van Meeusen. 2002, 2004-2006. 1 map

Aanvulling 2014

- 82 Divers drukwerk van de Internationale Vereniging Bellamy. 1939, 1957 en z.j. 1 omslag
- 83 Kalender 1946 van de Ned. Bellamy Partij (NBP). 1946. 1 stuk
- 84 Rondzendbrieven en circulaires van de Internationale Vereniging Bellamy. 1985-1986. 1 omslag